

Het College van burgemeester en wethouders van Utrecht
Postbus 16200
3500 CE Utrecht

Betreft: advies kruising sneltram Uithof en “rode” hoofdfietsroute

Utrecht, 17 april 2016

Geacht College,

Wijkraad Oost vraagt uw aandacht voor het volgende:

Aanleiding

In 2018 gaat volgens plan de sneltram naar de Uithof rijden. Het tracé ervan kruist de zuidelijke tak van de hoofdfietsroute van Centraal Station naar de Uithof bij de kruising Platolaan/Weg tot de Wetenschap. Deze fietsroute verwerkt tijdens de spits vele duizenden fietsers per uur, en dat zal in de toekomst waarschijnlijk alleen maar meer worden. Vaker dan eens per twee minuten passeert een tram die kruising tijdens de spits. De tram zal op dit deel van het tracé snel rijden, tot 70 km/u. Het verkeer op de kruising zal met verkeerslichten worden geregeld. Wijkraad Oost vreest desondanks dat er vaak ongevallen op de kruising zullen gebeuren.

Documenten en andere bronnen

1. Hoofdfietsroutes: http://www.utrecht.nl/fileadmin/uploads/documenten/3.ruimtelijk-ontwikkeling/Utrecht_kiest_voor_de_fiets/Hoofdfietstroutes-groot.jpg
2. Tracé Uithoflijn: <http://www.uithoflijn.nl/trace/tracedeel-b/>
3. Frequentie Uithoflijn en snelheid van de tram:
http://www.uithoflijn.nl/fileadmin/Redacteuren_Bestand_Upload/Afbeeldingen/Uithoflijn/01_FACT_SHEET_JAN_2015.pdf
4. Ontwerp kruising tram bij Platolaan:
http://www.uithoflijn.nl/fileadmin/Redacteuren_Bestand_Upload/Afbeeldingen/Tracedelen/Trace_B/16119_Trace_B_-_uithoflijn_kruisingen_wegtotdewetenschap_platolaan_kd_20160115a.pdf
5. Sneltram en verkeerslichten, ongevallen: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Sneltram>

Overwegingen

De ervaring met de al rijdende sneltram in Utrecht, de SUNIJ lijn, leert dat ook op met verkeerslichten beveiligde kruisingen tussen tram en fietspad er veel te vaak ongelukken gebeuren. De kruising van de hoofdfietsroute met de Uithoflijn zal aanzienlijk meer fietsers te verwerken krijgen, en die tram zal veel frequenter dan de SUNIJ tram gaan rijden. Wijkraad Oost vreest dan ook dat regeling van het verkeer met verkeerslichten onveilig is. Het gaat daarbij niet alleen om fietsers die door rijden, maar ook om fietsers die niet snel genoeg de kruising kunnen vrijmaken. Door de hoge intensiteit van het fietsverkeer tijdens de spits is de kleinste verstoring (bijvoorbeeld een technisch mankement aan een fiets) al voldoende om opstopping van de fietsstroom op de kruising te kunnen veroorzaken. De gevolgen laten zich raden, als er op dat moment een tram met hoge snelheid nadert. Overigens mag ook niet worden uitgesloten dat er wel eens een tram door rood rijdt.

Uiteraard vreest de wijkraad ongevallen vooral om het persoonlijke leed dat ermee gepaard gaat. Toch wil de wijkraad nog wijzen op ook de grote financieel/economische schade. Na een ongeval zal het Utrecht Science Park enige uren niet bereikbaar zijn, per tram of per fiets.

Wijkraad Oost weet van het bestaan van diverse opties voor de verbetering van de veiligheid. Beveiliging met overwegbomen lijkt niet afdoende, en wel omdat die het risico van filevorming op de trambaan niet wegneemt. De noodzaak tot oversteken van de trambaan zou voor een deel van de fietsers verdwijnen door het fietspad aan de noordzijde van de Weg tot de Wetenschap geschikt te maken voor tweerichtingsverkeer. Het fietspad zou dan verbreed moeten worden. Het is niet duidelijk of de daarvoor noodzakelijke ruimte vrij te maken is. Bovendien zou dat slechts een klein deel van het overstekend fietsverkeer wegnemen.

Een andere mogelijkheid is een fietstunneltje. Daarvoor blijkt zelfs al een artist impression te bestaan:

maar de wijkraad weet niet of eenrichtingsverkeer op de Platolaan gerealiseerd kan worden. Bovendien zou de wijkraad de voorkeur geven aan een halfverdiepte tunnel, omdat dat sociaal veiliger is en tevens beter "fietsbaar", vanwege de kortere en kleinere hellingen. Ook de fietsbereikbaarheid van zwembad en de landgoederen, dus rechtdoorgaand fietsverkeer vanaf de Platolaan, moet een rol spelen. De wijkraad zou u daarnaast ter overweging willen geven om de hoofdfietsroute via de Cicerolaan te leiden, en een fietstunneltje onder de tram door aan te leggen vanaf het einde van de Cicerolaan. Daar is voldoende ruimte, en speelt krapte zoals we die zien bij de Platolaan geen rol. De Cicerolaan zou dan als fietsstraat kunnen worden ingericht. Voor fietsverkeer naar het zwembad en de landgoederen is dit wellicht niet de meest aantrekkelijke route, maar dat gaat om relatief kleine verkeersstromen.

De kosten van een fietstunneltje zijn hoog, maar de kosten van de frequente ongevallen waarvoor de wijkraad vreest zijn vele malen hoger. Het is hoe dan ook veel voordeliger en beter uitvoerbaar als een tunneltje wordt aangelegd voordat de tram rijdt en een onmisbare schakel in de bereikbaarheid van het Utrecht Science Park is geworden. Dat geldt des te meer als weg en trambaan verhoogd moeten worden om een halfverdiept fietstunneltje te kunnen realiseren.

Advies

Wijkraad Oost adviseert u derhalve:

- mogelijkheden te onderzoeken om het kruispunt Platolaan/Weg tot de Wetenschap veel veiliger te maken – en daarbij geen genoegen te nemen met het nu voorliggende ontwerp, waarvan de veiligheid volstrekt onder de maat is;
- daarbij serieus de bouw van een fietstunneltje te overwegen, eventueel op een andere plaats dan tussen Platolaan en Weg naar Rhijnauwen;
- bij de keuze voor een fietstunneltje, te streven naar een niet volledig verdiept tunneltje;
- indien de oplossing via een tunneltje niet realiseerbaar is de voor- en nadelen in kaart te brengen van tweerichtingsverkeer op het fietspad aan de noordzijde van de Weg tot de Wetenschap, vanaf de Platolaan tot de Sorbonnelaan, of vanaf de kruising Cicerolaan/Caesarlaan tot aan de Sorbonnelaan;
- te streven naar realisatie van de gekozen oplossing voordat de tram gaat rijden, omdat uitvoering als de tram eenmaal rijdt veel duurder en logistiek veel moeilijker zal zijn. Bovendien dempt u zodoende de put voordat het kalf verdrinkt.

Namens Wijkraad Oost,

Maikel Looy, voorzitter